

Зирка Кајовић – Радован Бећировић

1796.

1. На Крнову Гора Ћеранића
2. Гдје је расла Зирка Кајовића,
3. Која није ка остале буле
4. У никшићке тамновала куле
5. Ће су буле клеле Црногорце,
6. Но чувала по Крнову овце.
7. Пила воду с Крновскога врела,
8. Из торбице са ледине јела.
9. Безазлена, ка босо дијете,
10. Пландовала овце на намете.
11. Цвијет бере те вијенце плете,
12. Облакове гледа како лете,
13. А ждралове броји кад издижу
14. И јелене кад солила лижу.
15. Слуша како кошута лелече,
16. По Крнову кад тражи јеленче.
17. И зна Зирка чему гавран слуги
18. Да ће негдје чета изгнути.
19. Завиђаше орлу на крилима
20. Што толико преимућство има,
21. Кад с Крнова у облаке оде
22. И вије се по царству слободе.
23. Гледала је седмобојну дугу,
24. Дивила се њену полукругу,
25. Како собом небо подупире
26. И на што се на земљу опире.
27. Одила је откривена лица,
28. Жеђ гасила водом с каменица.
29. Слушала је од Демира брата
30. За јунаштво Котлице Мијата,
31. И хајдука Лопушину Вука.
32. За цефердар Ратка Зиндовића,
33. И Лазара Пециреповића,
34. За господску кућу Мушовића
35. И љепоту Бјеле Станишића
36. Са Његуша од Ераковића.
37. Од сунца јој лице горијаше
38. И мајка је лудом звијаше.
39. Једном су је и хоци водили
40. Да би од ње ђавола одбили.
41. Хоца каже „Неће много проћи -
42. За Зирку ће црни свати доћи
43. Јер јој пише на лијевој руци,
44. Одвешће је морачки хајдуци.
45. Враг јој не да да покрије главу
46. Те погани нашу вјеру праву.
47. Али ја јој помоћи умијем,
48. Да јој нешто у поруб ушијем -
49. Мало коже од живога вука,
50. Ћетелину од четири струка,
51. Тисовине и омановине,
52. Кост од виле и зрно летеће
53. Да је чува од сваке несреће.”
54. Зирка хоћу слуша па се смије:
55. „Ала, хоћо, чудне лакрдије,
56. Никад неће људи од вредности,
57. Вјеровати у такве глупости“.
58. Док природни закони и чуда,
59. Открише јој жељу да се уда.
60. Вребају је из горе хајдуци,
61. А просе је османлије Турци.
62. Мушовић је иште капетане,
63. Ал' јој браћа Кајовићи бране,
64. Да Османа узме капетана,
65. Јер му знаду неколико мана;
66. И не држи до дате ријечи -
67. Та се болест ничим нелијечи.
68. Најпослије Кајовића Зирка,
69. Шћаше узет Крајиновић Мирка,
70. Ал' јој мајка не да без цулусе
71. Не дала јој црна земља у се:
72. „Шћери моја нећеш узет Мирка
73. Ту ти није мјесто ни прилика.
74. То је Србин, ТО је друга вјера
75. Њих је господ из раја ишћера.
76. Три бих сина укопат радија,
77. Но да чује требињски кадија,
78. Да је Зирка Кајовић Алила
79. У ђаурску вјеру заглибила“.
80. Онда Зирка поче да се диви:
81. „Зар тај момак што у мене живи,
82. Крив је што је хришћанскога соја •
83. Пробуди се, црна мајко моја!
84. Ми смо дјеца једније небеса,
85. А обоје од крви и меса.
86. Сви су људи на свијету браћа -
87. То је вјера права и најкраћа,
88. Тако здрави људски разум схваћа.
89. Нема вјере која гријех пере;
90. Они који окаљају прсте,
91. Зашто да се клањају и крсте.
92. Знаш ли, мајко, неразумни створе,
93. Да још Срби муслимане коре,
94. Што од браће и једнога рода,
95. Постадосмо два туђа народа.
96. Па што онда, родитељу стари,
97. Наопако изврћете ствари?
98. Што ће на плот ловоров вијенац,
99. Што на гробљу да пјева пијевац,

100. Шта ће коси поваљана трава,
101. Што ли кожа са живога лава,
102. Што ће вили о грлу ђердани,
103. Што л' прољеће одсјеченој грани.
104. Што ће коме извор кад пресуши,
105. Штол молитва обрљаној души?"
106. То је младу знати немогуће -
107. Ако нема неко надахнуће.
108. Тако Зирка с мајком разговара
109. Док је виђе хајдук из омара -
110. Љути ускок Лопушина Вуче,
111. Колиби се полако привуче.
112. На колиби одшкринута врата —
113. Виђе седам Кајовића брата.
114. Препиру се око ватре Турци:
115. „Јутрос ће нам ударит хајдуци,
116. Са ускоком Лопушином Вуком“!
117. Слуша Вуче што му мило није,
118. У колиби женске виђе двије.
119. Виђе Зирку поред мајке свиђа
120. Јел то вила, ил му се привиђа?
121. Чини му се цура спрема луча,
122. Султан би јој с њена крила руча.
123. Пио воде са њенога длана
124. Много слеђа него с Видрована.
125. Нарав јој је ка зора румена,
126. А два ока два жива пламена.
127. Какво јој је лице кад се смије,
128. Ка планину мјесец кад огрије.
129. Косе су јој јесењи облаци,
130. А на ноге горштакчи опанци.
131. Онда гаће од морскога миша,
132. Као небо кад престане киша.
133. На гајтане притегнуте дојке,
134. Да су љепше прси у ћевојке.
135. А кроз дојке два цвијета вире
136. Гдје ће рајско пиће да извире,
137. А спустила ђердане низ гаће
138. Те јој злато у злато доваће.
139. Гледа Зирку Лопушина Вуче
140. Он бијаше ка Обилић јуче,
141. А ноћас је про јунаштва преша,
142. Булу гледа, а срце му мекша.
143. Не може се цуре нагледати,
144. Но је река чети да се врати.
145. Ту се срцу зарекао своме: -
146. Да ће бјежа у Морачу с њоме.
147. „Седамдесет торина изброји“,
148. Сенту бјежи, а зоре се боји.
149. С планином се Вуче разговара,
150. „С цефердаром свадбу уговара“
151. Са зором се на Закосе срете,

152. Ту да чека док му стигну чете.
153. Силан хајдук на планини сједи -
154. Као ора на високој греди,
155. На цефердар наслонио главу —
156. Зирка мисли на свадбу крваву.
157. Вук погибе тога истог дана
158. На Крнову пољу од мегдана,
159. Турски плијен с Крнова гонећи.
160. Води Зирку, ал' није кријући,
161. Ал' ни она не врта се кући.